

TƯ TƯỞNG PHẬT GIÁO ĐỜI TRẦN

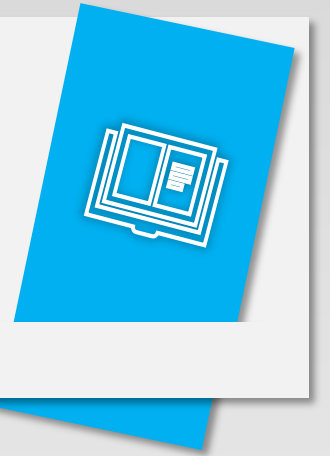
Học kỳ một

Kiểm Tra Bài Cũ

KIỂM TRA BÀI CŨ

1) Một cách ngắn gọn, Tông chỉ Thiên phái Trúc Lâm Yên Tử là gì?

1 Tông chỉ Thiên phái Trúc Lâm Yên Tử

- Phản quan tự kỷ, trực ngộ bản tâm (*Phật tại tâm*).

2 Cơ sở để khẳng định

1 Tông chỉ Thiên phái Trúc Lâm Yên Tử

2 Cơ sở để khẳng định

1) Phản quan tự kỷ:

- Là khởi duyên từ sự thao thức của thái tử Trần Khâm (sau này là Sơ Tổ), về **việc chính của hành giả tu Thiên** (Tông chỉ của việc bốn phận).
- Đây là lời khai thị của Ngài Tuệ Trung Thượng Sĩ cho thái tử.

2) Trục ngộ bản tâm:

- Từ tâm khát ngưỡng về Tông chỉ việc bốn phận của thái tử Trần Khâm.
  - Từ lời khai thị của Ngài Tuệ Trung Thượng Sĩ.
  - Hơn hết, chính yếu: Đây là bản tâm chân thật mà thái tử ngay đó ngộ nhập.
  - Trên cơ sở đó, Sơ Tổ y cứ vào để tu hành, sáng lập Thiên phái và giáo hóa.
- Qua các sự thật trên → Cho ta nhận ra Tông chỉ Thiên phái Trúc Lâm Yên Tử.

1

☀️ Tông chỉ Thiên phái Trúc Lâm Yên Tử

2

☀️ Cơ sở để khẳng định

3

☀️ Kết luận

❖ Xác định:

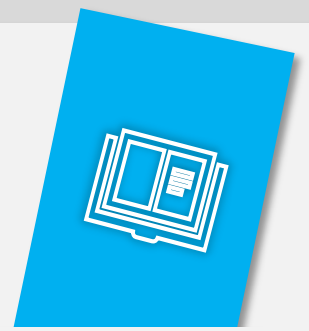
- Sơ Tổ Trúc Lâm là vị khai sáng Thiên phái Trúc Lâm Yên Tử.
- Ngài Tuệ Trung Thượng Sĩ là người dạy Thiên cho Sơ Tổ khi còn học đạo.

❖ Khẳng định:

- Tông chỉ này được hình thành, xác thực từ chỗ thao thức cầu đạo của Sơ Tổ + Từ lời khai thị của Ngài Tuệ Trung Thượng Sĩ, Sơ Tổ ngộ nhập.
- Không phải từ một sự tổng hợp, suy diễn hay hư cấu.
- Mà đây là một hiện thực của Thiên phái Trúc Lâm Yên Tử.

❁ KIỂM TRA BÀI CŨ

2) Sơ Tổ nói: “Ở đời vui đạo”. Lục Tổ dạy: “Phật pháp tại thế gian”. Vậy, đạo chân thật hoặc Phật pháp, thực sự ở đâu?

❁ Ở Đời Vui Đạo – Đạo ở đâu?

- Đã sẵn, rạng ngời ngay trước mắt mỗi người.
- Và nói ở đời vui đạo, là do chúng ta đang sống trong trần đời.

❁ KIỂM TRA BÀI CŨ

3) Nhân gian nói: “Thứ nhất là tu tại nhà, thứ hai tu chợ, thứ ba tu chùa”. Như vậy, tu ở đâu mới tốt?

1 Học theo chân lý của Phật Tổ

- Thực tế: Ba đời chư Phật, chưa có vị nào không thị hiện hạnh xuất gia để thành đạo.
- Tại cõi Ta-bà: Phật Tổ cũng phải xuất gia tu tập mới chứng ngộ, thành đạo (*Tổ Huệ Năng*).
- Trong Kinh Luận, Phật Tổ đều tán thán và nêu lên việc tu rốt ráo của hạnh xuất gia.

2 Tu ở đâu mới tốt nhất?

- Lựa chọn phải tu ở nhà, ở chợ hay ở chùa, là nhằm bên ngoài để bàn, sẽ mê tâm, mất tu.
- Không bàn bên ngoài, chỉ tu tại đạo giác ngộ, tại bản tâm hiện tiền ngay trước mắt.
- Đây cũng là ý nghĩa “*Cư trần lạc đạo*”: - *Vui đạo ngay trước mắt.*
  - *Chúng ta ở trong trần đời thì nói đạo trong đời.*
  - *Tương tự, ở bất kỳ nơi nào thì đạo chân thật cũng hiện tiền, không thiếu vắng.*
- Việc tu ở nhà, ở chợ hay ở chùa là tùy thuộc vào nhân duyên cho phép của mỗi người.
- Và nhân duyên của mình ở đâu → Thì cũng phải khéo léo tu cho bằng được.
- Không nên nói suông: Nói tu mà không dụng công → Sẽ không có lợi ích.

3 Đúc kết

1) **Thực tế, có vị nào thị hiện tu tại nhà, tại chợ mà thành Phật chưa?**

- Chưa có ⇔ Chỉ có ngộ đạo ngoài chợ: Thiên sư Bàn Sơn Bảo Tích...

2) **Tại sao lại nói tu nhà, tu chợ? (Có ý nghĩa gì?).**

- a) Khuyến tấn khéo tu trong mọi hoàn cảnh: Làm chủ tâm, không bất giác.
- b) Hành giả đã có sức sống, trên bất kỳ hoàn cảnh nào cũng tự tại tùy duyên, rạng ngời.
- c) Trên các hoàn cảnh khó khăn, thử thách (*chợ, nhà hoặc chùa*), nếu quyết chí và dụng công tu được, sẽ đạt đến cứu cánh, diệu dụng bất khả tư nghì.

3) **Phải tu nhà, tu chợ như thế nào cho có kết quả?**

- **Vào chợ:** - Hoặc là thành tựu công phu xuất sắc.
- Hoặc là tan thân mất mạng.

• **Do đó: Cần phải công phu cẩn mật.**

3

Đúc kết

- **CHÍNH VÌ VẬY:** Phải thực sự dụng công tu tập, chứ không phải lấy có để bào chữa cho tập khí thích ở nhà, thích ở chợ mà không tu hành.
- Nếu chưa đủ nhân duyên xuất gia → Thì khéo tùy thuận tu ngay hoàn cảnh mình đang sống.
- Nếu đã xuất gia → Phải có thời gian công phu cho thật vững vàng → Sau đó mới tu chợ thì mới toàn mạng và tu tiến.
- Khi đã sống với tự tâm giác sáng → Chỗ nào cũng chỉ một việc này – Không còn đặt ra vấn đề là cố định nhất thiết phải tu ở đâu nữa cả.
- Công phu đặc lực, không sanh khởi cố định là phải tu ở đâu – Chỉ tự tại tùy duyên trên tất cả → Diệu dụng không thể nghĩ bàn, phát huy giá trị của đạo.

KIỂM TRA BÀI CŨ

4) Liên quan đến bài học cư trần lạc đạo, vì sao hành giả khi ngộ, luôn mỉm cười?

- Vì nhin cười không được.
- Bối đạo cho hành giả tự vui (*an lạc diệu thường*).

TƯ TƯỞNG PHẬT GIÁO ĐỜI TRẦN

Học kỳ một

TỔNG QUAN

Bài 3

1 Từ đặc điểm, xác định Tông phong

- ❖ Từ môn phong, những điểm độc đáo, đặc trưng → Hình thành nên Tông phong:
  - 1) Nhập thế - Vào đời làm lợi ích chúng sanh, vẫn cao nhân, vượt thoát.
  - 2) Không chỉ riêng người xuất gia, mà cư sĩ tại gia vẫn có thể tu hành sáng đạo.

2 Tiêu chí, cơ sở xác chứng

- Làm lợi ích: *Giáo hóa và những việc công ích khác.*
- Nhập thế: *Hòa mà không tan – Vô nhiễm.*
- Và: *Được quần chúng đón nhận (Đi vào lòng dân).*

- **THUẬN ĐẠO.**
- **HIỆU QUẢ.**

1 Từ đặc điểm, xác định Tông phong

2 Tiêu chí, cơ sở xác chứng

3 CỨU CẢNH – THỰC CHẤT

- Phải sống bằng tự tánh → Có định lực và trí tuệ, diệu lực tự vượt thoát.
- Hay tùy duyên tự tại ra vào, ngắn dài, tròn vuông – Vẫn không tất cả tướng.
- Thì tự khế hợp → Tông phong Thiên phái liền đó hiện tiền, tùy thời diễn xướng Tông phong này.
- Không thể cầu thả học lóm, sẽ không đến đâu – Không có lợi ích thiết thực.

KIỂM TRA BÀI CŨ

- 1) Một cách ngắn gọn, Tông phong Thiên phái Trúc Lâm Yên Tử là gì?
- 2) Nêu tiêu chí xác chứng Tông phong Thiên phái Trúc Lâm Yên Tử?

THẢO LUẬN NHÓM

- 1) Tinh thần Cư trần lạc đạo và tinh thần nhập thế của Thiên phái Trúc Lâm Yên Tử, khác nhau ở những đặc điểm cơ bản nào?
- 2) Của cải vật chất vốn không thật. Có người cúng dường, nếu nhận thì quý vị bảo, đã giả thì nhận làm gì? Nếu không nhận thì lại bảo, đang cần mà giả vờ làm thánh. Phải làm sao?
- 3) Trước các tiện ích công nghệ, nếu quay lưng thì lạc hậu, không có trí tuệ cho người khác học được gì; nếu lao vào thì bị dính nhiễm, cũng không có trí tuệ. Phải làm sao?
- 4) Trước thời đại phát triển, lao vào thì bị nhấn chìm, quay lưng thì bị đào thải. Phải làm sao?